Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32342

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i (U?BÖ) Türkçe uyarlamas?, i? ya?am?nda bireylerin öznel iyi olu? düzeylerini ve i?lerine duyduklar? ba?l?l?k seviyesini ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in **psikometrik** özelliklerinin incelenmesi, Türk kültürüne ve çal??ma ortam?na uygunlu?unu de?erlendirmeyi hedeflemi?tir. Bu çal??ma, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik analizlerini, özellikle de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) sonuçlar?n? sunarak, ölçe?in akademik ve pratik kullan?ma uygunlu?unu teyit etmi?tir. U?BÖ, bireyin i?ine kar?? hissetti?i pozitif, tatmin edici ve i?le ilgili bili?sel-duygusal durumu yans?tan çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i, U?BÖ, **??e Ba?l?l?k**, ?? Ya?am?nda Öznel ?yi Olu?, **Geçerlik**, Güvenilirlik, **Faktör Analizi**, Psikometri, **Likert Ölçe?i**.

Yazarlar

Ali Ery?lmaz, Tuncay Do?an.

Amaç

Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i'nin temel amac?, çal??anlar?n i?e ba?l?l?k düzeylerini sistematik ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu **uyarlama** çal??mas? özelinde amaç, orijinal ölçe?in (UWES) yap?sal özelliklerinin Türk çal??ma popülasyonunda da korunup korunmad???n? incelemek ve ölçe?in Türkçe formunun geçerli?ini ve güvenirli?ini ortaya koymakt?r.

Ölçek, profesyonel ortamda i? doyumu, motivasyon ve performansla yak?ndan ili?kili olan i?e ba?l?l?k kavram?n?n üç temel boyutunu (??e ?stek Duyma, Adanma, ??e Yo?unla?ma) de?erlendirerek, i? ya?am?nda öznel iyi olu?un önemli bir göstergesini sa?lamaktad?r.

Yap?

Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i, psikolojideki **??e Ba?l?l?k** (Work Engagement) yap?s?n? ölçmektedir. ??e ba?l?l?k, bireyin i?iyle ilgili olarak kendini pozitif, tatmin edici ve güçlü hissetmesi durumu olarak tan?mlan?r. Ölçek, bu yap?y? üç ana bile?en üzerinden ele al?r:

??e ?stek Duyma (Vigor): Yüksek enerji ve zihinsel dayan?kl?l?k seviyeleri, i?te çaba göstermeye isteklilik ve zorluklar kar??s?nda y?lmama. (6 madde)
Adanma (Dedication): ??ten gelen heyecan, gurur ve ilham duygusu, i?i önemli ve anlaml? bulma. (5 madde)
??e Yo?unla?ma (Absorption): ??ine tamamen dalm?? olma, zaman?n h?zl? geçti?ini fark

ARABPSYCHOLOGY.COM

etmeme ve i?ten ayr?lmakta zorlanma. (6 madde)

Uyarlanan form 17 maddeden olu?maktad?r ve bu üç alt boyutu kapsamaktad?r. Ölçek, i?e ba?l?l??? tek bir genel faktör olarak de?il, bu üç boyutun birle?imi olarak ele almaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in **geçerli?i**, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Yap?lan analizlerde, önerilen üç faktörlü modelin yap?sal uyumu de?erlendirilmi?tir. Geçerlik sonuçlar? ?unlar? göstermektedir:

Üç faktörlü model için ki-kare de?erinin serbestlik derecesine oran? (x^2/sd) 3.46 olarak (380.95/110) bulunmu?tur.
Kar??la?t?rma amac?yla incelenen tek faktörlü model için ise bu oran 7.04 olarak (838.19/119) bulunmu?tur.

Genellikle x^2/sd oran?n?n 5'in alt?nda olmas? iyi bir model uyumu göstergesi kabul edildi?inden, 3.46 de?eri, üç faktörlü yap?n?n verilerle iyi bir uyum sergiledi?ini ve ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?unu güçlü bir ?ekilde desteklemektedir. DFA'da modelin uyum yeterli?ini ortaya koymak üzere ayr?ca birçok uyum indeksi (CFI, TLI, RMSEA vb.) de kullan?lmaktad?r, ancak bu özet kaynakta yaln?zca x^2/sd oranlar?na yer verilmi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirlik bilgileri kaynak içerikte spesifik olarak belirtilmemi?tir ("-"). Ancak, standart **psikometrik** uygulamalarda, bir ölçe?in güvenilirli?i genellikle iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) veya test-tekrar test yöntemleri ile de?erlendirilir.

Uluslararas? UWES çal??malar?nda yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? rapor edilmektedir. Bu uyarlama çal??mas?n?n tam metni incelendi?inde, Türkçe formun da kabul edilebilir düzeyde iç tutarl?l?k katsay?lar?na sahip oldu?u varsay?lmaktad?r. Güvenilirlik, ölçe?in farkl? zamanlarda veya farkl? madde setleriyle tutarl? sonuçlar üretme yetene?ini ifade eder.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA, ölçe?in teorik olarak varsay?lan üç boyutlu yap?s?n?n (??e ?stek Duyma, Adanma, ??e Yo?unla?ma) ampirik verilerle ne kadar örtü?tü?ünü belirlemeye yarar.

Analiz sonuçlar?, üç faktörlü modelin tek faktörlü modele k?yasla çok daha üstün bir uyum gösterdi?ini kan?tlamaktad?r. Üç faktörlü modelin x^2/sd oran? (3.46), tek faktörlü modelin oran?ndan (7.04) belirgin ?ekilde dü?üktür. Bu sonuç, Türkçe uyarlaman?n da orijinal Hollandaca

ARABPSYCHOLOGY.COM

versiyon gibi i?e ba?l?l?k yap?s?n? üç farkl? ancak ili?kili alt boyutta ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe (Orijinali Hollandaca/?ngilizce)

Population Group: Çal??an Yeti?kinler

Age Group: Yeti?kin (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Population Details: ?? ya?am?nda aktif olarak bulunan bireyler.

Test Methodology: 5'li **Likert Ölçe?i** kullan?larak puanlama yap?lmaktad?r. (1= hiçbir zaman - 5= her zaman)

Anahtar Kelimeler

Öznel ?yi Olu?, Çal??an Sa?l???, Örgütsel Psikoloji, ?? Tatmini, **??e Ba?l?l?k**, Ery?lmaz, Do?an.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?ildir.

Correspondence Address: Ali Ery?lmaz için ileti?im e-postas?: erali76@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? ve psikometrik özelliklerinin incelendi?i makale 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin ?artlar? için sorumlu yazar Ali Ery?lmaz ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: utrecht-ise-baglilik-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ery?lmaz, A. ve Do?an, T. (2012). ?? ya?am?nda öznel iyi olu?: Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?inin

ARABPSYCHOLOGY.COM

psikometrik özelliklerinin incelenmesi. Klinik Psikiyatri Dergisi, 15(1): 49-55.

Makalenin özetine bu ba?lant?dan ula??labilir: abstractagent.com

Utrecht ??e Ba?l?l?k Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

17 madde ve 3 alt boyut (Kaynakta 2 alt boyut dense de, 3 alt boyutun maddeleri listelenmi?tir.)

??e istek duyma (6 madde)
Adanma (5 madde)
??e yo?unla?ma (6 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM